

[Statsministeren.]

betalingsbalancen. Sammenhængende hermed står vi over for behovet for at holde stigningen i priser og omkostninger på et lavt niveau, så lavt som muligt. Kun en styrkelse af konkurrenceevnen gør det muligt på én gang at mindske arbejdsløsheden og nedbringe underskuddet på betalingsbalancen.

Dette kan kun opnås ved en stadig tilpasning af den økonomiske politik til de tendenser, der gør sig gældende både internationalt og herhjemme. På begge områder er der sket en klar ændring i det forløbne år.

De internationale konjunkturer har vendt. Men vi har ingen sikkerhed for, at vi kan regne med en fast og stabil international konjunkturopgang i de kommende år. Vi må regne med, at vi står over for en periode med en relativt moderat opgang i industrilandene, og at der samtidig i disse lande lægges stor vægt på at bremse stigningen i pris- og omkostningsniveauet.

Underskuddet på betalingsbalancen vil i 1976 nå op på et meget højt niveau, og fortsætter den nuværende udvikling, vil nettogælden til udlandet – som i midten af året var nået op på 32–33 mia kr. – blive fordoblet i løbet af 3–4 år. Det er en uholdbar udvikling.

For at hindre denne udvikling må produktionsstigningen i de kommende år i første række bruges til at nedbringe underskuddet på betalingsbalancen og øge investeringerne. Det betyder, at mulighederne for at forøge det private og offentlige forbrug er yderst begrænsede.

Med forliget i september i fjor – som nu videreføres med augustforliget – er der sket en vis vending i udviklingen i produktion, beskæftigelse, priser og omkostninger.

Der er sket en mærkbar og glædelig stigning i industrieksporten.

Investeringerne er igen begyndt at stige.

Sammen med en opgang i byggeriet har dette hindret en yderligere stigning i ledigheden.

Prisstigningstakten er afdæmpet. I 1974 steg

priserne med 15 pct., i 1975 med 9 pct., og i første halvår 1976 svarede stigningstakten til kun 6 pct. om året.

Stigningen i forbruget blev imidlertid kraftigere og også mere vedholdende, end vi havde regnet med.

Det er årsagen til, at vareimporten mængdemæssigt er steget med 25 pct. fra første halvår 1975 til første halvår 1976. Heri indgår også, at der er sket en betydelig opbygning af erhvervslivets lagre. Derved er underskuddet på betalingsbalancen bragt op på et niveau, som har gjort det nødvendigt at lægge en dæmper på den indenlandske efterspørgsel.

Det er dette, der er baggrunden for afgiftsforhøjelserne, der samtidig skal dække lempelsen af den direkte beskatning. Sammen med den snævre indkomstpoltiske ramme er afgiftsforhøjelserne ensbetydende med, at husboldningernes forbrugsmuligheder gennemsnitlig ikke vil ændres fra 1976 til 1977.

De vedtagne besparelser sikrer, at den offentlige sektor ikke i de kommende år vil beslaglægge nogen nævneværdig del af væksten i produktionen. På begge områder sigtes der således mod en udvikling, der svarer til den målsætning, vi har sat op.

Denne stabiliseringspolitik har allerede givet en gradvis forbedring af konkurrenceevnen. Derfor er den begyndende internationale opgang udnyttet med det resultat, at vi har fået en mærkbar forøgelse af eksporten. Mængdemæssigt lå industrieksporten i første halvår i år ca. 11 pct. over niveauet i sidste halvår af 1975. Altså på et halvt år er den steget med over 10 pct.

Det betyder, at vi med den politik, der er tilrettelagt, er på vej til at styrke den danske kronens stilling. På den baggrund har vi lov til at sige, at de seneste ugers store træk på valutabeholdningerne ikke har deres baggrund i den danske økonomi. De skyldes den uro, der har været omkring de europæiske valutaer i det hele taget. Vi må forvente, at forholdene snart igen vil falde til ro.